

AKTUELNO: "Domaćinstva bez duvanskog dima"

29.01.2013

Nacionalni dan bez duvanskog dima - 31.januar "Domaćinstva bez duvanskog dima" - Nacionalni dan bez duvanskog dima je sastavni deo kontinuiranih aktivnosti u prevenciji upotrebe duvana, smanjivanju štetnih posledica njegove upotrebe i izloženosti duvanskom dimu. Tradicionalno, ovaj dan se obeležava 31.januara, ove godine pod sloganom "Domaćinstva bez duvanskog dima".

Štetina odraslih stanovnika Srbije pušiti, a u skoro polovini domaćinstava pušenje je u potpunosti. Duvanski dim utiče na sve članove porodice ali u različitoj meri zavisno od uzrasta i zdravstvenog stanja. Izloženost duvanskom dimu nikada nije bez rizika. Pasivni pušači udišu oko 4000 istih hemikalija koje udišu i pušači, a samo jedan sat proveden u društvu pušača predstavlja skoro sto puta veći rizik od nastanka raka pluća u odnosu na 20 godina provedenih u zgradi od azbesta. Rizik nastanka raka pluća kod nepušača izloženih duvanskom dimu veći je 20-30 procenata, a rizik nastanka bolesti srca veći je za 23 procenta. Pušenje duvana odgovorno je za svaki peti slučaj KVB i svaki treći slučaj raka. Deca su pod posebnim rizikom od izloženosti duvanskom dimu. Pasivno pušenje kod dece ima brojne zdravstvene posledice: oštećenje su infekcije disajnih organa, posebno bronhitis i upala pluća, smanjenje plućne funkcije, pojava i/ili pogoršanje astme, oboljenja srednjeg uva i oštećenje bolesti srca i krvnih sudova u odraslom životnom dobu. Mnogi roditelji ne znaju da duvanski dim utiče i na ponašanje dece i mentalne funkcije pamćenja, a deca pušača i sama oštećenje počinju da puše već u tinejdžerskom uzrastu. Duvanski dim ima štetni efekat i na zdravlje kod odraslih: povećava rizik nastanka oboljenja disajnih puteva i raka pluća, bolesti srca, nastanka infarkta i moždanog udara, snižava nivo holesterola u krvi. Svake godine više od pet miliona ljudi umire zbog srčanog i moždanog udara, raka plućnih i drugih bolesti koje su povezane sa upotrebom duvana. Broj osoba koje godišnje umiru zbog globalne epidemije upotrebe duvana mogla bi da se povećaju na osam miliona do 2030. godine. U cilju smanjenja štetnih efekata upotrebe duvana Svetska Zdravstvena Organizacija je 2008. godine usvojila paket od šest efikasnih mera kontrole duvana koje sigurno dovode do smanjenja upotrebe duvana. Mere pored praćenja upotrebe duvana uključuju i zaštitu stanovništva od izloženosti duvanskom dimu, zabranu reklamiranja i promocije duvanskih proizvoda i sponzorstva duvanske industrije, stalna upozorenja o štetnostima upotrebe duvana (kao što su slikovna upozorenja na paklicama cigareta), pomoć pri odvikavanju od pušenja i povećanje poreza na duvan i duvanske proizvode. U Republici Srbiji je od 2010.godine na snazi Zakon o zaštiti stanovništva od izloženosti duvanskom dimu kojim se uređuju mere ograničenja upotrebe duvanskih proizvoda radi zaštite stanovništva od izlaganja duvanskom dimu, kontrola zabrane pušenja i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona. U cilju podizanja pažnje javnosti u vezi sa dobrobitima koje donosi uklanjanje duvanskog dima iz domova i zatvorenih prostorija, a u okviru evaluacije efekata zakona Institut za javno zdravlje Srbije i kancelarija za prevenciju pušenja sproveli su nekoliko istraživanja javnog mnjenja kojima je obuhvaćen nacionalno reprezentativan uzorak punoletnih građana Srbije. Podaci poslednjeg, petog talasa istraživanja sprovedenog u decembru 2012.godine biće predstavljani na konferenciji za novinare planiranoj za 31.januar u Institutu za javno zdravlje Srbije. Povodom obeležavanja Nacionalnog dana bez duvanskog dima u Republici Srbiji biće organizovane aktivnosti u cilju podizanja svesti građana o štetnosti pušenja cigareta i izloženosti duvanskom dimu koje će pružiti podršku sprovođenju najefikasnijih mera kontrole duvana. Glavni rezultati istraživanja Prema podacima Petog talasa istraživanja koje je Institut za javno zdravlje Srbije sproveo u decembru 2012. godine uočava se statistički značajan porast onih koji su zbog ograničenja mogućnosti pušenja na javnim mestima smanjili broj cigareta. Najveća izloženost duvanskom dimu je i dalje kući prijatelja/rođaka, kao i u kafićima/restoranima dok je nešto manja izloženost na radnom mestu. U školi/fakultetu najmanja izloženost duvanskom dimu, a posebno je uočljiv pad u odnosu na prethodna istraživanja. Peti talas pokazuje nešto veću toleranciju prema duvanskom dimu na javnom mestu. Više od polovine građana Srbije smatra da je potrebno u potpunosti zabraniti pušenje u sportskim objektima, javnim mestima kulture i u školama/fakultetima. Sa druge strane, skoro trećina odraslog stanovništva (posebno pušači) smatra da u nekim klubovima i kafićima treba pušenje u potpunosti dozvoliti. Štetnost pasivnog pušenja kod dece KOSA - miris MOZAK " verovatna povezanost sa nastankom tumora mozga i dugotrajnim efektima na mentalne funkcije OČI " suženje i treptanje UŠI " oštećenje infekcijskog srednjeg uha PLUĆA -A respiratorne infekcije (infekcije disajnih puteva) uključuju: bronhitis i upalu pluća; indukcija i pogoršanje astme; hronični respiratorni simptomi (zviždanje, kašalj, kratak dah); smanjenje plućne funkcije SRCE " smanjeno snabdevanje kiseonikom, efekat na arterije, povećanje receptora za nikotin u srcu KRVOTOK " moguće povezanost sa nastankom limfoma OPEKOTINE " od pušača kao posledice upotrebe duvana OPONAŠANJE RODITELJA " većta verovatnoća da će postati pušači kao tinejdžeri Štetnost pasivnog pušenja kod dece KOSA - miris MOZAK " verovatna povezanost sa nastankom tumora mozga i dugotrajnim efektima na mentalne funkcije OČI " suženje i treptanje UŠI " oštećenje infekcijskog srednjeg uha PLUĆA -A respiratorne infekcije (infekcije disajnih puteva) uključuju: bronhitis i upalu pluća; indukcija i pogoršanje astme; hronični respiratorni simptomi (zviždanje, kašalj, kratak dah); smanjenje plućne funkcije SRCE " smanjeno snabdevanje kiseonikom, efekat na arterije, povećanje receptora za nikotin u srcu KRVOTOK " moguće povezanost sa nastankom limfoma OPEKOTINE " od pušača kao posledice upotrebe duvana OPONAŠANJE RODITELJA " većta verovatnoća da će postati pušači kao tinejdžeri

Izvor: www.batut.org.rs